

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ευχαριστώ κατ' αρχάς το Σύλλογο Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως, και ιδιαίτερω τον Πρόεδρο του κ. Σταμάτιο Κίτσα, για την τιμή που μου κάνει να φιλοξενήσει τις απόψεις μου στην ιστοσελίδα του συλλόγου.

Κύριε Πρόεδρε,

Με έκπληξη διαπίστωσα την πρωτοβουλία που έλαβε ο Σύλλογος σας. Μια και μου ζητήθηκε από μέρους σας να γράψω στην ιστοσελίδα σας την άποψη μου, καλό θα είναι πιστεύω, να αργίσουμε από την αργή.

Για να γίνει ένας διάλογος που να έχει προοπτική και θετικά αποτελέσματα, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να υπάρξει διάθεση και καλή προαίρεση. Ένας δεύτερος σημαντικός παράγοντας ομαλής διεξαγωγής καλόπιστου διαλόγου είναι να εκθέτει ο καθένας τις δικές του απόψεις, όσο το δυνατόν καλύτερα τεκμηριωμένες, και όχι να ομιλεί για το τι υπονοεί και υπαινίσσεται ο άλλος.

Φαίνεται ότι η δική σας σελίδα θέλει να έχει περισσότερη "ελευθεροτυπία" και να είναι πιο δημοκρατική. Οψόμεθα.

Εντέχνως κυκλοφορεί στους ιεροψαλτικούς κύκλους ότι ο κ. **Κωνσταντίνου** " δεν απαντά και σνομπάρει όλους τους άλλους". Γι' αυτό λοιπόν, ενημερώνω όλους τους καλοπροαίρετους αναγνώστες σας, ότι:

έχει περάσει πάνω από ένας χρόνος από τότε που έστειλα ένα δισέλιδο άρθρο στον κ. Χατζηνικολάου, πρόεδρο του Συλλόγου Ιεροψαλτών, για να δημοσιευθεί στα " Ιεροψαλτικά Νέα" και η απάντησή του, όταν τον συνάντησα μετά από έναν ολόκληρο χρόνο ήταν ότι δεν υπήρχε χώρος στην εφημερίδα!!!.

Ελπίζω λοιπόν να μην είναι ανάλογη και η δική σας αντιμετώπιση και να δείξετε την υποσχόμενη από μέρους σας "**ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ**".

Σας αποστέλλω την επιστολή που είχα στείλει στον πρόεδρο του Συλλόγου Ιεροψαλτών κ. Χατζηνικολάου και την οποία δεν έχει δημοσιεύσει μέχρι σήμερα.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη φιλοξενία.

Γεώργιος Κωνσταντίνου

" ΜΩΡΑΙΝΕΙ ΚΥΡΙΟΣ "

Του Γεωργίου Κωνσταντίνου

Εδώ και αρκετό καιρό διαβάζω και ακούω για κάποιον "πόλεμο" που έχει ξεσπάσει γύρω από την εκκλησιαστική μας μουσική. Επώνυμοι και μη του εκκλησιαστικού χώρου ασχολούνται μ' αυτήν, άλλοι βρίζοντας και αναθεματίζοντας, άλλοι απειλώντας για βίαιη επαναφορά εις την τάξιν κάποιων ατάκτων προβάτων και κάποιοι άλλοι, οι πιο τολμηροί, όλα τα παραπάνω μαζί, καταθέτοντας ταυτόχρονα και την άποψή τους, σεβαστή καθ' όλα, πλην όμως με μια επιμονή επιβολής του τύπου "αυτό είναι και τίποτε άλλο", παρερμηνεύοντας τα γραπτά κείμενα, βγάζοντας έτσι λάθος, αιρετικούς και ανίδεους, ανθρώπους που δούλεψαν για το καλό της εκκλησιαστικής μας μουσικής, σαν το Χρύσανθο, τον Πέτρο Εφέσιο, τον Κων. Ψάχο (προς το παρόν), επειδή δεν μπορούν να καταλάβουν αυτά που γράφουν και διαβάζουν, και επομένως είναι λάθος γι' αυτούς.

Ο ένας μας λει "εγώ κατέχω την παράδοση", ο άλλος "εγώ έχω τα οφίκκια του Πατριαρχείου και μπορώ να λέω ότι θέλω" και ο άλλος "να γυρίσουμε στα κλασικά μαθήματα, τα απλά και απέριττα", τα οποία όμως όταν έψαλλε τα έγραφε στα παλαιότερα των υποδημάτων του. Δεν σχολιάζουμε αυτούς που τηρούν ουδέτερη στάση, οι οποίοι είτε ξέρουν και σιωπούν, είτε προσπαθούν να επωφεληθούν από τις καταστάσεις.

Εγώ σαν νεότερος τους, θέλω να πιστεύω ότι η εξωτερικήυση αυτών των αισθημάτων πηγάζει μέσα από τη ψυχή τους και ισχύουν δύο πράγματα. Πρώτον: ό,τι κάνουν το κάνουν από αγάπη για την εκκλησιαστική μας μουσική (οι περισσότεροι το έχουν δείξει αφού κοσμούσαν και κοσμούν το Ιερό Αναλόγιο – οι εξαιρέσεις δεν καταργούν τον κανόνα). Δεύτερον: είναι φορείς της προφορικής παράδοσης, πολλές φορές διαφορετικής τεχνοτροπίας και απόδοσης ο καθένας (αν και κάποιοι αρκέστηκαν στην "ωραιοποίηση" των ύμνων προς τέρψιν των ακροωμένων με τα γνωστά αναπόφευκτα προβλήματα).

Όμως ο σεβασμός που δείχνουμε εμείς οι νεότεροι στους μεγαλύτερους μας δεν σημαίνει ταυτόχρονα αδράνεια ή ακρισία.

Κάποιοι απ' αυτούς, λοιπόν, επειδή διαθέτουν φωνή και ψάλλουν, νομίζουν ότι γνωρίζουν τα πάντα γύρω από τη μουσική δημιουργώντας έτσι επώνυμες τερατογενέσεις. Κάποιοι άλλοι, στηριζόμενοι μόνο στο δάσκαλο τους, απορρίπτουν όλους τους άλλους. Κάποιοι τρίτοι προσπαθούν να αποδείξουν ότι τα ξέρουν όλα, απαντώντας, ρωτώντας και απαντώντας πάλι, όπως τους βολεύει διασκευάζοντας, κατασκευάζοντας και απομονώνοντας μέρη από λόγους ή γραπτά κείμενα φτάνοντας στο ποθητό γι' αυτούς αποτέλεσμα δια της εις άτοπον απαγωγής ή με τα γνωστά σοφιστικά σχήματα: "ο αστυφύλακας είναι όργανο, το μπουζούκι είναι όργανο, άρα ο αστυφύλακας είναι μπουζούκι". Άλλοι έχουν πάθει κάποια "ψύχωση" με ορισμένους τους οποίους απομονώνουν αυθαίρετα από τη "δική τους" μουσική παράδοση και προσπαθούν να εγκλωβίσουν τους πάντες και τα πάντα σε ομάδες, γιατί αλλιώς ανοίγουν πολλά μέτωπα αντίθετα μ' αυτούς. Αυτοί που κατέχουν τις θέσεις αρέσκονται να κοσμούν τις επιτροπές μιλώντας πάντα με υποθέσεις, ενώ εκ των πραγμάτων γνωρίζουν - το αποδεικνύουν άλλωστε οι ομιλίες και οι εκδηλώσεις τους. Αυτοί που κατέχουν τα οφίκκια εκτροχιάζονται επιδιδόμενοι σε ύβρεις, υπεραμυνόμενοι των κεκτημένων, φεύγουν από την

ψαλτική που τόσα χρόνια έκαναν και, όντας απροετοίμαστοι, δείχνουν πως έχουν διαβάσει τα βασικά και πέφτουν σε λάθη που κάνουν τους άλλους να γελούν, αφού οι γνώσεις που διαθέτουν φτάνουν μόνο για να παρερμηνεύσουν τα κείμενα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η υπηρεσία του καθενός, θα εκτιμηθεί από τα έργα του και την εν γένει μουσική συμπεριφορά του. Με το να προκαλείς την αναγνώριση, περιαντολογώντας, κατηγορώντας και εξάγοντας συμπεράσματα από πράγματα που δεν ξέρεις, κινδυνεύεις τουλάχιστον να μην εκτιμηθείς σωστά. Προξενεί θλίψη η αρρωστημένη νοοτροπία που κυριαρχεί δυστυχώς, σε μεγάλο βαθμό στους ιεροψαλτικούς κόλπους. Δεν έχω εγώ και έχει ο άλλος; Κάνω τα αδύνατα δυνατά να μην έχει ούτε ο άλλος (το γνωστό ανέκδοτο της κατσίκας).

Αυτό όμως που προξενεί ακόμη μεγαλύτερη θλίψη είναι το ότι κάποιοι μας μαθαίνουν να μη σεβόμαστε, να προσπαθούμε να συκοφαντήσουμε κάποιον που έχει αντίθετη άποψη με μας στηριζόμενοι σε κατασκευαζόμενες ή όχι φήμες, να εργαζόμαστε σύμφωνα με το " δρυός πεσούσης πας ανήρ ξυλεύεται" και να απορρίπτουμε ασυζητητί ανθρώπους που, καλώς ή κακώς, άφησαν πίσω τους έργο και είχαν άποψη.

Πως θα μπορούσε να συζητήσει κάποιος που πραγματικά θέλει να μάθει και να πει ταυτόχρονα τη δική του άποψη, όταν ο άλλος σκέφτεται με τον παραπάνω τρόπο; Όταν κλείνεται κάποιος στο καβούκι του είναι σίγουρο πως δεν έχει άποψη γι' αυτά που συμβαίνουν γύρω του. Όταν πιστεύει πως ο δάσκαλος του ήταν μεν καλός ερμηνευτής αλλά δεν φέρει "την απ' αιώνων Πατριαρχική Παράδοση", πως έρχεται και λέει ότι αυτός είναι φορέας τής παράδοσης; Ποιάς απ' όλες; Πολλοί τίτλοι δίδονται "τιμής ένεκεν". Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι κατέχοντες τους τίτλους αυτούς γίνονται αναγκαστικά και αυτόματα " ίσα και όμοια " μ' αυτούς που έχουν το "πρωτότυπο". Κάθε άλλο. Πιστεύω πως πρέπει να είναι περισσότερο φειδωλοί και μετρημένοι σ' αυτά που κάνουν για να μην εκθέτουν ούτε τους προκατόχους τους ούτε και αυτόν που τους έκανε αυτή τη μεγάλη τιμή.

Πρέπει να καταλάβουν οι μεγάλοι, σε ηλικία και σε όνομα, ότι οι μικρότεροι και μπορούν και θέλουν. Έχουν κρίση και προπαντός δεν είναι οπαδοί. Μπορούν να διαβάσουν, αλλά κυρίως μπορούν να ακούσουν ευκολότερα από ό,τι μπορούσαν αυτοί. Μπορούν να ανατρέχουν στις εκάστοτε αναφερόμενες πηγές και να κρίνουν "ιδίους όμμασι" αν αυτά που λέγονται και γράφονται είναι έτσι όπως προσφέρονται ή είναι κομμένα και ραμμένα όπως εξυπηρετούν. Μπορούν να διαπιστώσουν τότε κάποιος εξυπηρετεί την επιστήμη της Μουσικής και τότε την προσωρινή προβολή και αποδοχή του, στηριζόμενος σε απομονωμένες παραγράφους και αλλοιώνοντας έτσι τη σκέψη του γράφοντος. Δεν μπορούν να δεχθούν την αμάθεια και να την κάνουν βάση εξαγωγής συμπερασμάτων. Μπορούν να καταλάβουν πότε κάποιος ξέρει την αλήθεια, πότε προσπαθεί να τη βρει και το κυριότερο: πότε κάποιος ψεύδεται.

Η τέχνη του Δαμασκηνού είναι μεγάλη επιστήμη από μόνη της. Η προσπάθεια υποβάθμισης με κάθε μέσο, θεμιτό ή αθέμιτο, του γνωστικού επιπέδου της εκκλησιαστικής μουσικής σε επίπεδο νηπιαγωγείου, μόνο ένα μπορεί να καταφέρει, ιδιαίτερα όταν γίνεται από μεγάλους ανθρώπους σε ηλικία, με ελλιπείς σπουδές και γνώσεις. Να αναγκάσει τους υπολοίπους να τους αναγνωρίσουν το "ακαταλόγιστο", επειδή "μωραίνει Κύριος".